

НАЦРТ ЗАКОНА О ДОБРОБИТИ ЖИВОТИЊА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређује се добробит животиња, права, обавезе и одговорност правних и физичких лица за добробит животиња, правила поступања са животињама и заштита животиња од злостављања; услови потребни за заштиту добробити животиња при држању, репродукцији, обуци, промету, превозу, спровођењу огледа, клању и лишавању живота животиње; додела признања и награда за заштиту животиња, као и друга питања од значаја за заштиту животиња.

Ако је заштита живота и добробити животиња која је уређена овим законом на другачији начин уређена другим законом примењују се одредбе овог закона.

2. Циљ закона

Члан 2.

Циљ овог закона јесте да помогне и унапреди добробит јединки животињског света, да развије и унапреди човекову свест у правцу поштовања, бриге и одговорног односа према животињама, као и да утврди правила за добробит животиња.

3. Субјекти система заштите добробити животиња и њихове обавезе

Члан 3.

Систем заштите добробити животиња, у оквиру своје надлежности, обезбеђују:

- 1) Република;
- 2) јединице локалне самоуправе;
- 3) правна и физичка лица која обављају делатност у вези са животињама;
- 4) научне, образовне и стручне организације и друге јавне службе;
- 5) грађанин, групе грађана, њихова удружења, односно друге организације.

Сви субјекти система заштите добробити животиња из става 1. овог члана дужни су да се брину о заштити живота и добробити животиња.

Дужност сваког грађанина Републике Србије (у даљем тексту: Република) јесте да спречи све облике злостављања животиња, односно угрожавање њиховог живота и добробити и да их пријави надлежним државним органима.

У остваривању система заштите добробити животиња Република, јединица локалне самоуправе, правна и физичка лица одговорни су за сваку активност којом угрожавају живот и добробит животиња, односно за непредузимање мера добробити животиња, у складу са законом.

4. Јачање свести

Члан 4.

Државни органи, научне установе, установе у области образовања, ветеринарства, пољопривреде, здравства, информисања, културе, друге организације и правна лица у оквиру своје делатности, подстичу, усмеравају и обезбеђују јачање свести о значају добробити животиња, односно информисање и обучавање лица чије се активности могу одразити на живот и добробит животиња.

Јачање свести о значају добробити животиња обезбеђује се кроз систем образовања и васпитања, научноистраживачки рад, унапређивање процеса рада, информисање и популаризацију добробити животиња.

5. Сарадња

Члан 5.

Субјекти система заштите добробити животиња дужни су да међусобно сарађују, обезбеђују координацију и усклађују доношење и спровођење одлука у области добробити животиња.

Република остварује сарадњу у области добробити животиња са другим државама и међународним организацијама.

6. Начела закона

Члан 6.

Основна начела добробити животиња јесу:

- 1) **Начело универзалности бола** - научно утврђена чињеница да животиње могу да осете бол, патњу, стрес, страх и панику обавезује човека да поред очувања врсте, брине и о заштити живота и добробити сваке јединке;
- 2) **Начело бриге о животињама** - морална обавеза и дужност човека, као разумног бића, је да поштује животиње и брине о животу и добробити животиња чији опстанак зависи непосредно од њега, у складу са њиховим потребама;
- 3) **Начело повезаности** - питање заштите животиња је проблем који је повезан са многим друштвеним проблемима, те његово решавање може допринети решавању других питања са којима се суочава наше друштво;
- 4) **Начело интегралности** - државни органи, органи аутономне покрајине и органи јединице локалне самоуправе обезбеђују интеграцију заштите животиња спровођењем међусобно усаглашених планова и програма, финансирањем, подстицајним и другим мерама заштите животиња;
- 5) **Начело посвећивања пажње добробити животиња** - при изради и имплементацији политике и стратегије у области пољопривреде, сточарства, ветеринарске медицине, превоза, међународне трговине, истраживања и у другим релевантним областима мора се посветити пуна пажња заштити добробити животиња;
- 6) **Начело превенције и предострожности** - свака активност мора бити планирана и спроведена тако да представља најмању могућу штету за животињу, најмањи ризик за њен живот и добробит, као и за животну средину и добробит људи. Начело предострожности остварује се проценом утицаја одређених видова

коришћења животиње на њен живот и добробит, као и коришћењем најбољих расположивих и доступних технологија, средстава и опреме;

- 7) **Начело одговорности власника, односно држаоца** – власник, односно држалац животиње одговоран је за живот и добробит животиње, као и за све поступке своје животиње. Он је дужан да сноси трошкове збрињавања своје животиње у случају када више не жели или није у могућности да се стара о њој;
- 8) **Начело супсидијарне одговорности** - државни органи, у оквиру својих овлашћења, отклањају последице неодговорног односа према животињама и настале штете у случајевима када је власник, односно држалац животиње непознат;
- 9) **Начело примене подстицајних мера** - државни органи, односно органи аутономне покрајине и органи јединице локалне самоуправе предузимају мере за заштиту животиња, посебно спречавањем активности које се могу одразити на живот и добробит животиње, односно човека, применом економских инструмената и других мера, избором најбољих доступних технологија, производа и услуга;
- 10) **Начело информисања и учешћа јавности** - свако има право да буде обавештен о условима и начинима на које се користе животиње и да учествује у поступку доношења одлука чије би спровођење могло да утиче на живот и добробит животиња. Подаци о коришћењу животиња доступни су јавности.
- 11) **Начело "корисник плаћа"** – правна и физичка лица, која у оквиру своје делатности користе животиње дужна су да плате административну таксу, односно накнаду.

7. Области закона

Члан 7.

Овај закон односи се на све животиње које су у стању да осете бол, патњу, страх и стрес, а нарочито на:

- 1) животиње које се користе у комерцијалне сврхе;
- 2) животиње које се користе у научноистраживачке, биомедицинске и образовне сврхе;
- 3) животиње које се користе за изложбе, такмичења, и друге представе и видове забаве;
- 4) радне и службене животиње;
- 5) животиње за друштво (кућни љубимци);
- 6) опасне животиње;
- 7) напуштене и изгубљене животиње;
- 8) дивље животиње у заточеништву;
- 9) дивље животиње на природним стаништима.

8. Појмови

Члан 8.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) *власник*, односно држалац животиње јесте правно или физичко лице у чијем је власништву животиња, које има право чувања, држања, односно репродукције, превоза и коришћења животиње, а на основу писменог одобрења власника и право продаје, односно које је одговорно за живот и добробит животиње;

- 2) *држање животиње* јесте смештај, чување, брига и нега животиње, осим репродукције;
- 3) *репродукција животиње* јесте држање животиње које подразумева смештај, чување, бригу и негу животиње, ради добијања потомака;
- 4) *пажња доброг домаћина* јесте се стварање таквих услова животињи који задовољавају њене животне потребе (обезбеђивање довољних количина квалитетне хране и воде, простора за кретање, одмор и заклон, одговарајућих микроклиматских и хигијенских услова живота, обезбеђење присуства и контакта са животињама исте врсте и сл.) и очување физичке, психичке и генетске целовитости (обезбеђивање, предузимање и спровођење превентивних, дијагностичких, хигијенских, терапеутских и других мера ради очувања здравственог стања животиње, спречавања настанка повреда, болести различитих узрока, стреса, бола, патње, страха и смрти);
- 5) *коришћење животиње* јесте употреба и поступање са животињом, на начин прописан овим законом;
- 6) *животиња* јесте сваки кичмењак који је у стању да осети бол, патњу, страх и стрес;
- 7) *животиње чији опстанак зависи непосредно од човека* јесу животиње које се држе, односно репродукују у комерцијалне сврхе, огледне животиње, кућни љубимци и дивље животиње које се држе у заточеништву;
- 8) *домаћа животиња* јесте она животиња коју је човек одомаћео и коју држи, односно репродукује ради производње хране, природних влакана и материјала животињског порекла;
- 9) *дивља животиња* јесте она животиња која није припитомљена и чији опстанак не зависи непосредно од бриге човека;
- 10) *огледна животиња* јесте сваки живи кичмењак осим човека, и бескичмењак, као и њихови развојни облици, намењена за спровођење огледа;
- 11) *кућни љубимац* јесте свака животиња која човек држи, односно репродукује ради дружења;
- 12) *животиње које се држе, односно репродукују у комерцијалне сврхе* јесу копитари (коњи, магарци, мазге и муле), папкари (говеда, овце, козе и свиње), живина (кокошке, ћурке, гуске, патке и друге пернате животиње), кунџи, дивљач, рибе, пчеле и свилене бубе, пужеви, мекушци и љускари из аквакултуре, а користе се за производњу хране, природних влакана и материјала животињског порекла, као и за рад;
- 13) *радна животиња* јесте животиња која се користи за помоћ човеку (чување лица или имовине, одбрана, спасавање, трагање, терапеутске сврхе, подршка особама са инвалидитетом, лов и др.);
- 14) *службена животиња* јесте животиња која је обучена и има дозволу за рад и користи се за обављање послова појединих државних органа (службени коњи и пси);
- 15) *опасна животиња* јесте животиња која може без очигледног повода озбиљно оследити човека и друге животиње због својих негативних урођених и стечених особина у понашању;
- 16) *напуштена животиња* јесте животиња која нема дом или се налази изван њега лишена бриге и неге власника, односно држаоца и коју је он свесно напустио;
- 17) *изгубљена животиња* јесте животиња која је напустила власника, односно држаоца, и он је тражи;
- 18) *добра ветеринарска пракса (ДВП)* јесу стандарди који одређују европску ветеринарску етику и принципе професионалног понашања, као и услове система квалитета менаџмента унутар ветеринарске организације;
- 19) *интервенција на животињи* јесте сваки захват којим се спречавају или лече болести и повреде, односно мења физичка, психичка или генетичка целовитост животиње;

- 20) *оглед на животињама* јесу радње, које се обављају на животињама у научноистраживачке и биомедицинске сврхе, којима се животињама проузрокује бол, патња, трајне повреде или смрт;
- 21) *оштећење животиње* јесте трајна негативна промена физичке, психичке и генетске целовитости;
- 22) *аналгезија* јесте поступак смањења или искључења осећаја бола код животиње који се спроводи давањем *аналгетика*;
- 23) *анестезија* јесте поступак искључења осећаја бола код животиње који се спроводи давањем локалних или општих *анестетика*;
- 24) *омамљивање* јесте обавезни поступак пре клања или лишавања живота животиње којим се она доводи у *бесвесно стање*;
- 25) *еутаназија* је безболно усмрђивање животиње *наркотичким средствима* посебне намене;
- 26) *злостављање животиње* јесте свако поступање или непоступање учињено намерно или из нехата које изазива бол, патњу, страх, стрес, повреду, смрт, нарушава физичку, психичку, односно генетску целовитост животиње;
- 27) *зоолошки врт* јесте установа у којој се дивље и домаће животиње држе, односно репродукују у заточеништву и који се оснива с циљем да се кроз приказивање животиња унапреди биолошко образовање и васпитање човека, односно у којем се спроводе програми очувања угрожених врста;
- 28) *пансион за животиње* јесте установа, која уз новчану надокнаду преузима животињу од власника, односно држаоца ради држања на одређено време;
- 29) *продавнице животиња* јесу продавнице овлашћене за продају кућних љубимаца, као и хране и опреме за кућне љубимце;
- 30) *одгајивачница за кућне љубимце* јесте објекат у којем се кућни љубимци држе и репродукују у комерцијалне сврхе и врши њихов промет.
- 31) *прихватилиште за животиње* јесте установа, која служи за привремени или трајни смештај, помоћ и бригу о напуштеним животињама;
- 32) *прихватилиште за дивље животиње* јесте подручје или простор са објектима уређеним за привремено или трајно збрињавање јединки дивљих животиња, које нису способне да се самостално брину о себи;
- 33) *одгајалиште за дивље животиње* јесте подручје или простор са објектима за трајни смештај јединки дивљих животиња са најмање пет парова репродуктивних јединки једне или више врста које се држе у комерцијалне сврхе или се користе за пуштање потомства у природу;
- 34) *добробит* јесте степен прилагођености животиње на услове који јој омогућавају квалитетан живот (исхрана и напајање, смештајни простор, физичка, психичка и термичка удобност, сигурност, испољавање основних облика понашања, социјални контакт са животињама исте врсте, одсуство непријатних емоционалних и телесних искустава као што су бол, патња, страх, стрес, досада, болести, повреде и сл.);
- 35) *поремећај у понашању животиње* јесте свако понашање које одступа од понашања већине припадника исте врсте у условима који погодују врсти;
- 36) *технопатија* јесте здравствени поремећај, односно повреда животиње проузрокована грешкама у процесу држања, односно репродукције животиње, као ускраћивањем потреба у понашању, а које се испољавају као физикопатије (болести и повреде) и етопатије (поремећаји у понашању);
- 37) *превоз животиње* јесте сваки утовар, претовар, превоз и истовар животиње средствима друмског, железничког, воденог и ваздушног саобраћаја;
- 38) *одморишно место* јесте место одмора или преузимања, односно било које заустављање током путовања, а које није у одредишном месту, укључујући и место у коме животиње мењају превозно средство, са или без истовара;
- 39) *превозна средства* јесу друмска и железничка возила, бродови и авиони и друга средства за утовар, претовар, превоз и истовар животиња;

- 40) *превозник* јесте свако правно или физичко лице које обавља превоз живих животиња, за свој рачун или за рачун трећег лица;
- 41) *лице одговорно за транспорт животиње* јесте правно или физичко лице надлежно за организацију и обављање комплетног превоза, без обзира да ли су дужности подуговорно закључене на друга лица током превоза;
- 42) *пратилац животиње* јесте лице које припрема животињу за превоз и које је одговорно за заштиту живота и добробити животиња током превоза;
- 43) *опрема за пренос животиња* јесте кавез, кутија или други чврсти контејнер за превоз животиња, који није самоходни и не представља део (било одвојен или не) превозног средства;
- 44) *лишавање живота животиње* јесте дозвољен поступак којим се животињи одузима живот на начин који изазива потпуни губитак свести и тренутну смрт животиње;
- 45) *клање животиње* јесте начин лишавања живота животиње ради обезбеђивања хране за човека.
- 46) *надлежни орган* јесте Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство).

II. ОПШТА ЗАШТИТА ДОБРОБИТИ ЖИВОТИЊА

1. Брига о животињама

Члан 9.

Свако има право да држи животиње уз обавезу испуњавања услова, којима се обезбеђује заштита живота и добробит животиња, у складу са одредбама овог закона.

Човек је дужан да се брине о животињама, а нарочито о животињама чији опстанак зависи непосредно од њега.

Власник, односно држалац животиње дужан је да поступа са пажњом доброг домаћина и да животињи обезбеди такве животне услове који одговарају њеној врсти, раси, полу, старости као и физичким, биолошким, производним специфичностима, особинама у понашању, односно здравственом стању животиње.

Власник, односно држалац животиње одговоран је за живот и добробит своје животиње, као и за штету коју она може нанети другим лицима и животињама.

2. Поштеда и забрана злостављања животиња

Члан 10.

Злостављање животиње испољава се кроз:

- 1) занемаривање животиње лишавањем основних животних потреба, као што су: храна и вода, удобан и сигуран смештајни простор, односно склониште, простор за одмор и обављање физиолошких потреба, хигијена и ветеринарска нега, као и амбијенталне прилике које одговарају врсти, раси, полу и старосној категорији;
- 2) физичко злостављање животиње којим се нарушава физичка целовитост животиње и које проузрокује потенцијално, односно актуелно оштећење ткива и органа батинањем, шутирањем, бичевањем, гоњењем, сексуалним насиљем, присиљавањем на прекомеран рад или обуком, који превазилазе издржљивост животиње; неодговарајућим начинима хватања, обуздавања, превоза

- животиње, спровођењем интервенција супротно одредбама овог закона, свесном репродукцијом јединки које пате од наследних болести, при чему се оно не врши у огледне сврхе, у складу са законом;
- 3) психичко злостављање животиње којим се нарушава њена психичка целовитост и које проузрокује потенцијалне, односно актуелне промене и поремећаје у понашању, онемогућавањем да задовољи своје основне потребе у понашању, испољи основне облике понашања, искористи простор за одмор и заклон, разјаривањем животиње применом физичке силе, другим животињама или надражајима који јој нису својствени, наношењем страха, патње и прозоровањем осећаја досаде и несигурности, као и спречавањем да успостави социјалну везу са животињама исте врсте;
 - 4) сваки поступак са животињом којим јој се наносе негативни телесни, односно емоционални осећаји, супротно одредбама овог закона.

Члан 11.

Нико не сме да проузрокује бол, патњу, страх, стрес, повреду, болест, односно смрт животињама, нити их излагати страху, осим у случајевима и на начин прописан овим законом.

Забрањено је:

- 1) занемаривање животиње лишавањем основних животних потреба;
- 2) физичко, односно психичко злостављање животиње, осим у случајевима прописаним овим законом;
- 3) лишавање живота животиње, осим у случајевима и на начин прописаним законом;
- 4) држати, односно репродуковати животиње на начин који им наноси бол, патњу, страх и стрес;
- 5) увозити и продавати животиње, односно сировине и производе од животиња које се држе, односно репродукују у складу са тачком 4. овога става;
- 6) присиљавање на узимање хране, ако то није у здравствене или научноистраживачке сврхе;
- 7) чупање перја живој животињи, ако то није у здравствене или научноистраживачке сврхе;
- 8) навикавање животиње на неприродне и самоуништавајуће облике понашања, односно присиљавање на понашање које код ње изазива бол, патњу, страх, стрес или повреду;
- 9) користити техничке уређаје, помоћна средства или направе којима се животиња кажњава и утиче на њено понашање, укључујући бодљикаве огрлице или средства за дресуру или гоњење употребом електричне струје или хемијских материја, осим при дресури службених паса, у складу са законом;
- 10) хватање животиње замкама које јој наносе бол и повреду, осим у случају хватања штетних глодара;
- 11) повећавање агресивности животиња селекцијом или другим методама;
- 12) хушкање животиње на људе или друге животиње, осим при дресури службених животиња, која се обавља под надзором и вођством обучених лица;
- 13) коришћење живе животиње за исхрану других животиња, осим ако је то једини начин за исхрану те животиње;
- 14) коришћење живе животиње као мамца за лов или обуку животиња;
- 15) коришћење животиње за помоћ у лову, осим ловачког пса;
- 16) организовање трка животиња, осим трка коња;
- 17) држање, репродукција, увоз, извоз и лишавање живота животиње искључиво ради производње крзна и коже;

- 18) репродукција животиње са наследним поремећајима који угрожавају њену добробит или добробит њеног потомства, осим у случају изазваних мутација, у складу са овим законом; као и репродукција животиња које нису достигле телесну зрелост;
- 19) пустити у дивљину репродуковану, отхрањену, односно припитомљену дивљу животињу ако претходно није припремљена за преживљавање у таквом животном простору, у складу са законом;
- 20) додељивање животиње као награде;
- 21) омамљивати, клати, односно лишавати живота животињу у ритуалне сврхе.
- 22) коришћење недопуштених стимуланса и материја ради бржег развоја животиње и побољшања производних особина;
- 23) храњење храном или напајање течностима које садрже материје које би могле изазвати непотребну патњу или бол животиње. Ниједна материја, изузев оних материја које се дају у терапеутске сврхене сме се давати животињи изузев уколико је на основу научних студија о добробити животиња или искуства из праксе установљено да те материје немају штетан утицај на здравље и добробит животиње.
- 24) излагање животиње директном утицају неповољних временских прилика или недостатку кисеоника;
- 25) лов дивљачи у време ловостаја, као и лов животиња у време одгоја и дојења младунчади;
- 26) подвргавање, проузроковање, омогућавање или допуштање подвргавања животиње интервенцији, која се спроводи без стручне бриге и хуманости и противно правилима добре ветеринарске праксе.

Изузетно од става 2. овог члана електрични гонич може се примењивати код утовара, претовара и истовара, у складу са прописаним условима.

Члан 12.

Власник, односно држалац животиње је дужан да спречи покушај или вршење радњи наведених у чл. 10. и 11. овог закона над његовом животињом.

При процени оправданости и примерености мера које власник, односно држалац животиње предузима у циљу заштите своје животиње од других лица посебно ће се узети у обзир афективна (емотивна) вредност коју та животиња представља власнику, односно држаоцу.

Власник, односно држалац животиње дужан је да пријави кривично, односно прекршај извршен над његовом животињом.

Уколико власник, односно држалац животиње не пријави дело из става 3. овог члана сматраће се да је пристао на његово извршење и одговоран је за исто.

3. Борбе између животиња или између животиња и људи

Члан 13.

Забрањено је организовање и одржавање борби између животиња или између животиња и људи, односно организовање клађења и клађење, као и присуствовање борбама.

Забрањено је држати, односно репродуковати, обучавати, вршити промет, стављати на располагање објекте, земљиште или материјална средства трећем лицу ради борбе између животиња или између животиња и људи.

4. Напуштање животиња

Члан 14.

Власник, односно држалац не сме напустити или одбацити животињу чији опстанак зависи непосредно од човека.

5. Изложбе, такмичења и приредбе са путујућим животињама

Члан 15.

Изложбе, такмичења и приредбе са путујућим животињама (сајмови, путујући зоолошки вртови и сл.) могу се организовати само ако не угрожавају живот и добробит животиња и не присиљавају животиње на понашање несвојствено врсти, односно ако су естетски прихватљиви и етички оправдани и не извргавају руглу физичке и психичке особине животиња.

Забрањено је држање, односно репродукција и коришћење дивљих животиња на изложбама, такмичењима и приредбама са путујућим животињама (сајмови, путујући зоолошки вртови и сл.).

Забрањено је коришћење животиња у циркуским представама и приредбама са путујућим животињама, као и гостовање циркуса и приредби са путујућим животињама на територији Републике Србије.

Изложбе, такмичења, приредбе са путујућим животињама (сајмови, путујући зоолошки вртови и сл.) могу се организовати само уз претходно издату дозволу.

Дозволу из става 4. овог члана издаје Министарство надлежно за послове ветеринарства (у даљем тексту: Министарство).

Министар надлежан за ветеринарство (у даљем тексту: Министар) прописује услове и начин организовања изложби, такмичења и приредби са путујућим животињама (сајмови, путујући зоолошки вртови и сл.).

6. Коришћење животиње ради израде кинематографског дела

Члан 16.

Коришћење животиње ради израде кинематографског дела или другог сличног дела може се обављати уз претходно издату дозволу.

Дозволу из става 1. овог члана издаје Министарство.

Коришћење животиња за израду кинематографског или другог сличног дела може се обављати само уз надзор ветеринарског инспектора.

Захтев за издавање дозволе из става 1. овог члана мора садржати попис свих животиња које ће се користити (врста и број), порекло животиња, сврху коришћења и

место и дужину трајања коришћења животиње приликом израде кинематографског и другог сличног дела.

Забрањено је убијање и злостављање животиње ради израде кинематографског дела, и другог сличног дела, као и стављање у промет, јавно приказивање или изнајмљивање и поседовање таквих дела.

7. Допинг животиња

Члан 17.

Забрањен је допинг животиња, односно постојање једне или више повреда антидопинг правила, у складу са законом.

Забрањено је давање било које супстанце, која није састојак уобичајене хране, а која може да доведе до промена у понашању, физичким и психичким способностима животиња.

8. Обука животиња

Члан 18.

Обуку животиња може обављати правно, односно физичко лице које испуњава услове за њено спровођење и има сагласност за обављање те делатности.

Министарство издаје сагласност и води регистар из става 1. овог члана.

Животиња се не сме обучавати на начин штетан за њен живот и добробит, а нарочито не на начин којим се применом силе или других средстава приморава на понашање које није карактеристично за њену врсту, односно које превазилази физичке могућности животиње.

Министар, министар надлежан за унутрашње послове и министар надлежан за одбрану споразумно прописују услове и начин обављања обуке животиња и службених животиња.

9. Животиње за рад

Члан 19.

Коришћење животиње за рад мора бити примерено њеној врсти, раси, полу, старости и физичким могућностима (кондиционом и здравственом стању).

За рад се не смеју користити болесне, повређене, изнемогле, бремените, врло старе или врло младе животиње.

10. Здравствена заштита и интервенције на животињама

Члан 20.

Власник, односно држалац животиње у обавези је да правовремено обезбеди ветеринарску помоћ, ако је потребно и при порођају, збрињавање болесних, повређених и изнемоглих животиња.

Свако ко повреди животињу у обавези је да јој пружити потребну помоћ, а ако то није у могућности да сам учини, мора јој обезбедити пружање помоћи.

Члан 21.

Интервенцију на животињи којом се нарушава физичка, психичка, односно генетичка целовитост животиње може обављати једино ветеринар, а у научноистраживачке и биомедицинске сврхе и овлашћени научни радник.

За обављање болне интервенције на животињи обавезна је употреба анестезије, а у постоперативном току аналгезије.

Интервенција на животињи без употребе анестезије може се обављати у следећим случајевима:

- 1) ако анестезија може изазвати смрт животиње;
- 2) при спровођењу дијагностичких поступака;
- 3) проузроковања већег бола него што га изазива интервенција.

Сви поступци везани за ветеринарску интервенцију морају бити у складу са добром ветеринарском праксом (ДВП).

Обављање болних интервенција на животињи, без употребе анестезије, супротно одредбама овог члана, сматра се злостављањем животиње.

Члан 22.

Забрањено је обављати интервенције на животињи ради промене спољашњости или идентитета животиње, прикривања телесних мана и старости, односно делимичну или потпуну ампутацију појединих делова животињског тела, а нарочито:

- 1) сечење и скраћивање репа код свих животиња, осим код прасади млађих од осам дана;
- 2) сечење ушне шкољке;
- 3) одстрањивање гласних жица (девокализација);
- 4) сечење канци са чланцима прстију и уклањање отровног зуба;
- 5) болно поткивање копитара;
- 6) скраћивање кљуна живини, осим ако се врши са намером да се спрече већи губици и обољења при држању, односно репродукцији;
- 7) кастрација овнова са еластичним прстеном;
- 8) интервенције на полним органима мужјака, осим кастрације;
- 9) жигосање оваца и говеда;
- 10) сечење језика телади;
- 11) сечење рогова телади и јаради;
- 12) онеспособљавање петлова да се оглашавају кукурикањем;
- 13) интервенције на живини које их спречавају да користе крила, осим скраћивање крилних пера;
- 14) којима се код живине утиче на слабљење вида;
- 15) сечење било ког дела рогова јелена док су у баршуну, пре него што се баршун излиже и његов већи део сам изгуби.

Забрањено је извођење на изложбу животиње на којој је након ступања на снагу овог закона обављена било која од интервенција наведених у ставу 2. овог члана.

Изузетно из става 1. овог члана интервенције се могу обављати у посебним случајевима и то само када су:

- 1) потребне ради здравствене заштите, односно спречавања угрожавања живота и добробити животиње;
- 2) неопходне у научноистраживачке и биомедицинске сврхе, у складу са законом;
- 3) потребне ради контроле популације животиња (стерилизација);
- 4) потребне ради обележавања напуштених животиња, засецањем ушне шкољке.

Министар прописује интервенције које може обављати власник, односно држалац животиње, као и интервенције које може обавити само ветеринар без употребе анестезије.

11. Лишавање живота животиња на хуман начин

Члан 23.

Животиња се може лишити живота само из оправданих разлога и под одређеним околностима.

Животиња се може лишити живота ако:

- 1) је неизлечиво болесна, повређена, телесно деформисана или на други начин патолошки онеспособљена тако да опоравак животиње није могућ и живот за њу представља извор сталног бола, патње, страха и стреса;
- 2) је достигла такву старост да јој отказују основне животне функције;
- 3) је потребно обезбедити производе животињског порекла за исхрану људи;
- 4) се користи у научноистраживачке и биомедицинске сврхе, у складу са овим законом;
- 5) се на тај начин спречава ширење, сузбијају и искорењују заразне болести, у складу са законом;
- 6) не може да се прилагоди условима у заточеништву, а њено пуштање на слободу представља опасност за људе, друге животиње и животну средину;
- 7) је у питању уништавање штетних глодара и инсеката;
- 8) је неопходно контролисати бројност популације одређене врсте дивљих животиња у складу са законом којим се уређује ловство.

Лишавање живота животиње супротно ст. 1. и 2. овог члана сматра се злостављањем животиње.

Члан 24.

Животиње се не смеју лишавати живота на јавним местима, осим у ловиштима у складу са законом, као и када је неопходно да се животиња лиши непотребног бола и патње ако њен опоравак услед повреда и актуелног здравственог стања није могућ и ради спречавања ширења, сузбијања и искорењивања заразних болести.

Члан 25.

Забрањено је лишити животињу живота супротно одредбама овог закона, а нарочито:

- 1) применом физичке силе - гушењем, давлeњем и батинањем животиње и сл.;
- 2) употребом отровних супстанци или лекова, који нису намењени за те сврхе према упутству произвођача;
- 3) применом електричне струје на начин који не доводи до тренутног губитка свести;
- 4) усмрћивањем моторним возилима;
- 5) употребом оружја, осим у складу са законом којим се уређује ловство;
- 6) другим сличним методама.

Изузетно из става 1., тачка 2. овог члана је лишавање живота животиње ради контроле бројности популације штетних глодара (дератизација).

Члан 26.

Лишавање живота животиње спроводи се само на начин који проузрокује потпуни губитак свести или тренутну смрт.

Лишавање живота животиње на хуман начин мора се обавити уз претходно омамљивање, после којег следи поступак који проузрокује сигурну смрт без могућности опоравка животиње.

Изузетно из става 2. овог члана животиње се могу лишити живота без предходног омамљивања у следећим случајевима:

- 1) клање живине и кунића у домаћинству за сопствену употребу, на начин и средствима који доводе до тренутне смрти;
- 2) принудно клање ради прекида патолошког стања животиње које може довести до угинућа, због тешких повреда насталих услед несреће или из других здравствених разлога, ако нема услова за омамљивање;
- 3) религиозно клање које обавља овлашћено лице верске заједнице регистроване у Републици.
- 4) принудно лишавање живота ради прекида патње и бола животиње насталог услед патолошког стања, повреде и сл.

Животињу може лишити живота само ветеринар, осим ако овим законом није другачије одређено.

Лице из става 3. овог члана мора, након спроведеног поступка лишавања живота животиње, проверити да ли је наступила смрт животиње.

Министар прописује услове, начин и средства за лишавање живота животиње, за сваку врсту посебно.

12. Национални савет за добробити животиња Републике Србије

Члан 27.

Ради праћења стања и унапређивања добробити животиња у Републици образује се Национални савет за добробит животиња Републике Србије (у даљем тексту: Национални савет).

1) Састав Националног савета

Члан 28.

Национални савет именује Влада на предлог Министра.

У састав Националног савета улазе представници Министарства, Министарства надлежног за здравство, Министарства надлежног за науку и заштиту животне средине, локална самоуправа и удружења за заштиту животиња.

Национални савет има девет чланова и именује се на период од пет година.

Национални савет доноси пословник о свом раду.

2) Надлежност Националног савета

Члан 29.

Национални савет обавља следеће послове:

- 1) прати стање и развој на подручју заштите животиња у Републици;
- 2) прати развој научних и стручних сазнања у области заштите животиња и даје предлоге за побољшање заштите животиња у Републици;
- 3) учествује у припреми стратегије заштите животиња у Републици;
- 4) пружа савете о питањима везаним за добробит животиња;
- 5) учествује у припреми доношења прописа о заштити животиња;
- 6) даје предлоге о финансирању одређених акција и програма ради заштите животиња;
- 7) учествује у унапређењу мера за заштиту животиња;
- 8) додељује награде и признања у области заштите животиња;
- 9) по потреби и по захтеву надлежног Министарства обавља и друге послове, у складу са овим законом и пословником о раду.

3) Рад Националног савета

Члан 30.

Национални савет ради на седницама.

Рад Националног савета је јаван.

За обављање послова из своје надлежности, Национални савет може да образује комисије, одборе и друга радна тела.

Национални савет у свом раду сарађује са Етичким комитетом за заштиту добробити огледних животиња Републике Србије.

Национални савет једанпут годишње подноси Влади извештај о свом раду, као и извештај о стању добробити животиња у Републици.

III. ПОСЕБНА ЗАШТИТА ДОБРОБИТИ ЖИВОТИЊА

1. Добробит животиња при држању и репродукцији

Члан 31.

Држањем, односно репродукцијом животиња могу се бавити правна или физичка лица, која су регистрована за обављање те делатности, уз претходно добијену сагласност од стране Министарства.

Овлашћена лица за држање, односно репродукцију животиња, као и физичка лица морају имати положен испит о заштити добробити животиња.

Сагласност из става 1. овог члана није потребна за држање кућних љубимаца који се не користе за репродукцију и у комерцијалне сврхе, као и домаћих животиња које се држе у домаћинству за сопствене потребе.

Министарство води регистар правних и физичка лица из става 1. овог члана.

Министар прописује програм испита из става 2. овог члана.

Министар прописује услове и начин држања, односно репродукције појединих врста и категорија животиња.

Члан 32.

Власник, односно држалац животиње дужан је да обезбеди:

- 1) одговарајући и сигуран смештај, микроклиматске услове, хигијену, довољно простора, слободу кретања, храну и воду који одговарају врсти, раси, полу, старости, као и физичким, биолошким, производним и потребама у понашању животиње;
- 2) заштиту животиња од штетног утицаја временских прилика и од природних непријатеља;
- 3) одвојено држање животиња које узнемиравају једна другу или представљају опасност за друге животиње, односно људе;
- 4) одвојено држање болесних, повређених или изнемоглих животиња;
- 5) да се о животињама брине довољан број оспособљених лица.

Власник, односно држалац животиња дужан је да спречи настанак технопатија.

Власник, односно држалац животиња је дужан да води евиденцију о сваком парењу животиње, новорођеним животињама, продаји, куповини и слично.

Држање, односно репродукција животиње супротно одредбама става 1. овог члана сматра се злостављањем животиња.

Министар утврђује ближе прописе о начину вођења евиденције од стране власника животиње.

Члан 33.

Животињи којој је ускраћена слобода кретања мора бити обезбеђен такав смештајни простор у којем без тешкоће може да легне и устане, испружи предње и задње ноге, тј. слободно да се протегне и да се на истој површини и у истом простору, без савијања трупа и главе, може слободно окренути у стајаћем и у лежећем положају око своје уздужне осе.

Животињама, које се стално држе у затвореним објектима власник, односно држалац је дужан да обезбеди одговарајућу површину за кретање.

Животињи која се држи везана, мора се обезбедити период у току дана, када неће бити везана и када ће моћи слободно да се креће, у складу са њеним физиолошким и потребама у понашању.

Дивље животиње не смеју се држати везане, осим из ветеринарско-здравствених или сигурносних разлога.

Држање, односно репродукција животиња супротно одредбама овог члана сматра се злостављањем животиња.

Члан 34.

Власник, односно држалац животиње не може бити лице млађе од 16 година, односно таквом лицу се не може продати или поклонити животиња.

Ако лице млађе од 16 година поседује животињу тада се за власника, односно држаоца животиње именује родитељ или старатељ тог лица.

Члан 35.

Власник, односно држалац животиње дужан је да спречи животињу да угрози живот, сигурност или имовину другог лица, односно живот и сигурност друге животиње.

2. Добробит животиња при превозу

Члан 36.

Превоз животиња могу обављати правна и физичка лица, која су регистрована за обављање те делатности, уз претходно добијену сагласност.

Овлашћена лица за превоз животиња, као и физичка лица морају имати положен испит о добробити животиња.

Сагласност за превоз животиња издаје Министарство.

Министарство води регистар превозника животиња.

Министар прописује програм испита из става 2. овог члана.

Сагласност из става 1. овог члана није потребна приликом превоза животиња за властите потребе, који могу обављати физичка лица највише до удаљености од 50 км, рачунајући од места утовара до места истовара.

Удаљеност из става 5. овог члана не односи се на власнике, односно држаоце кућних љубимаца, уколико их превозе сопственим превозним средствима, у складу са одредбама члана 38. овог закона.

Члан 37.

Превозник животиња дужан је да пре превоза обезбеди план пута који садржи: назив превозника, ознаку сагласности, место утовара, претовара, одмора, истовара, маршруту и дужину трајања пута.

Превозник животиња мора испунити услове којима се обезбеђује заштита живота и добробити животиња

Превозник мора предузети све мере како би се што је више могуће скратило трајање превоза.

Превозно средство мора бити такво да обезбеди заштиту добробити животиња од негативних временских утицаја и да онемогући повређивање животиња током превоза.

Пошиљку животиња мора да прати лице задужено за бригу о добробити животиња (у даљем тексту: пратилац), које је обучено за тај посао.

Пратилац припрема животињу за превоз, надгледа је и брине се о њој у току превоза, а по потреби је и музе.

Министар прописује услове и начин превоза животиња, услове које мора да испуни превозник, услове које морају да испуне места за утовар, претовар и истовар животиња, одморишна места, као и превозна средства којима се превозе животиње.

Члан 38.

Приликом гоњења, утовара у превозно средство, претовара и истовара, као и током превоза животињи се не сме наносити бол, патња, повреде, проузроковати смрт, односно не сме се лишавати основних физиолошких потреба.

Места на којима се врши утовар, претовар и истовар животиње (станице, пристаништа, аеродроми, гранични прелази и сл.), као и одморишна места морају испуњавати услове ради заштите живота и добробити животиња.

Истовар животиња треба обавити без одлагања по приспећу у одредишно место.

Министар прописује услове и начин превоза животиња, услове које мора да испуни превозник, услове које морају да испуне места за утовар, претовар и истовар животиња, одморишна места, као и превозна средства којима се превозе животиње.

Члан 39.

Забрањен је превоз животиња:

- 1) које нису способне за превоз - високобремените женке у периоду од последњих 10% од укупног трајања бременитости и женке првих седам дана након доношења младих на свет, новорођене животиње код којих пупчана врпца није сасвим зацељена, болесне или повређене животиње, осим ако је превоз неопходан ради лечења, принудног клања, односно принудног лишавања живота животиње;
- 2) у непокривеним превозним средствима, боксевима, контејнерима и другој опреми у којој животиње нису заштићене од штетног утицаја временских прилика и разлика у климатским условима;
- 3) у топлим месецима, у затвореним превозним средствима, боксевима, контејнерима и другој опреми, ако у току превоза није обезбеђено адекватно проветравање;
- 4) које су осетљиве на температурне разлике, ако у току превоза није обезбеђена одговарајућа стална температура;
- 5) ако превозно средство не испуњава прописане услове;
- 6) ако је смештај у превозном средству такав да су могуће повреде или испадање животиње из превозног средства;
- 7) ако у току превоза не може да се обезбеди напајање и храњење, прва помоћ и ветеринарско збрињавање болесних и повређених животиња;
- 8) јеленске и срнеће дивљачи у време када обнављају рогове;
- 9) које спадају у групу водених животиња ако није обезбеђена довољна количина воде оптималне температуре и концентрације кисеоника;
- 10) кошница са пчелама, ако није обезбеђено одговарајуће проветравање;
- 11) ако се заједно са животињама превозе материје које су штетне по њихово здравље;
- 12) путем поште;
- 13) којима ветеринарски инспектор, односно овлашћени ветеринар није издао одобрење за превоз.

Превоз животиња супротно одредбама става 1. овог члана сматра се злостављањем животиња.

Члан 40.

Орган унутрашњих послова или царински орган у случају превоза животиње без потребних докумената или противно одредбама члана 37. овог закона, задржавају пошиљку животиња, превозника и превозно средство и о томе обавештавају надлежног инспектора.

Задржавање из става 1. овог члана може да траје највише два часа.

3. Добробит животиња при клању

Члан 41.

Приликом клања животиње ради производње хране за људску потрошњу мора се пре искрварења, извршити омамљивање које ће проузроковати тренутни губитак свести.

Приликом обуздавања животиње забрањено је користити средства која проузрокују бол и патњу, односно везивати задње ноге, качити животиње пре омамљивања, односно пре искрварења у случају религијског клања и сл., осим живине и зечева који се могу окачити ради клања, под условом да се одмах након тога омаме.

Забрањено је ради омамљивања животиње користити бодеж, чекић или секиру и сл.

Забрањено је:

- 1) клање животиње без стручног и на прописан начин изведеног омамљивања пре клања животиње;
- 2) клање животиње по извршеном омамљивању које није изведено на стручан и прописан начин;
- 3) наставак обраде закланих животиња ако искрварење није у потпуности завршено.

Животиње се могу клати, без претходног омамљивања у случајевима из члана 26., став 3.

У случајевима из става 5. животињу пре клања треба обуздати на прикладан начин, искрварити брзо и стручно како би се бол и патња свели на најмању могућу меру.

Поступак клања животиње супротно ставу 1. овог члана сматра се злостављањем животиње.

Члан 42.

Омамљивање и клање животиње, изузев живине и кунџа, који се кољу у домаћинству за сопствене потребе може обављати само стручно лице.

При обуздавању, омамљивању и клању животиње на кланици мора бити присутан ветеринар.

Пре клања са животињом се мора поступати на хуман начин.

Клање животиње треба обавити што је могуће ближе месту држања.

Министар прописује поступање са животињама непосредно пре клања, услове и начин њиховог омамљивања и искрварења, као и услове и начин клања животиња без претходног омамљивања.

Члан 43.

Религиозно клање животиња обавља се у кланицама које имају дозволу за обављање оваквог клања.

Религиозно клање животиње обављају лица која су оспособљена за тај посао, у присуству ветеринара, на следећи начин:

- 1) помоћу опреме, којом се животиња намести у одговарајући положај за клање;
- 2) животиња се намести у положај за клање непосредно пре клања и тек када је лице које омамљује животињу спремно за поступак омамљивања;
- 3) велики вратни крвни судови морају се пресећи једним потезом;
- 4) одмах након намештања животиње у положај за клање животиња се мора омамити;

4. Добробит огледних животиња

Члан 44.

Спровођење огледа на животињи (у даљем тексту: спровођење огледа), у смислу овог закона, подразумева, с одређеним циљем и на тачно утврђен начин, обављену интервенцију или други поступак на огледној животињи који може проузроковати бол, патњу, страх и стрес нарушити здравствено стање и изазвати трајно или привремено нарушавање физичке, психичке, односно генетичке целовитости животиње.

Држање, односно репродукција, промет и превоз огледних животиња, као и спровођење огледа могу обављати овлашћене организације, које су регистроване за обављање ове делатности.

Министарство води регистар организација овлашћених за држање, односно репродукцију, промет, превоз огледних животиња и спровођење огледа.

Организација овлашћена за спровођење огледа, дужна је да се брине о животињама са пажњом доброг домаћина.

Министар у сагласности са министарством надлежним за заштиту животне средине и министром надлежним за здравство споразумно прописује услове и начин спровођења огледа на појединим врстама животиња.

Члан 45.

Оглед на животињи може спроводити само стручно лице, које има положен испит за рад са огледним животињама.

Хируршке интервенције на животињи током огледа обавља ветеринар и лекар хирург, ако је стручно оспособљен, има положен испит и дозволу за рад са огледним животињама.

Организација која се бави држањем, односно репродукцијом и прометом огледних животиња, као и огледима мора именовати стручно лице за заштиту добробити огледних животиња, у складу са одредбама овог закона.

Програм испита из става 1. овог члана прописује Министар.

Забрањено је публикување научних радова ако је оглед спроведен супротно одредбама овог закона.

Сваки оглед супротан одредбама овог закона сматра се злостављањем животиња.

2) Захтев за издавање дозволе за спровођење огледа

Члан 46.

Захтев етичком комитету за издавање дозволе за спровођење огледа мора бити образложен на следећи начин:

- 1) да се разумљивим научним језиком опише поље истраживачког рада како би се разумео циљ истраживања;
- 2) да се наведу предности и значај спровођења огледа, као и потенцијалне опасности и непријатности за огледне животиње и категорија тежине (инвазивности) огледа;
- 3) да се детаљно наведе и опише материјал и метод рада, образложи зашто се оглед обавља на живим животињама, приложи доказе о активностима у вези са изналагањем алтернативних метода спровођења огледа, наведе укупан број и врста животиња и број, врста животиња по фазама огледа, образложи зашто се не користи алтернативни метод; наведу дозе анестетика и аналгетика, опишу очекиване реакције животиња, потенцијални негативни утицаји огледа на животиње, тежина и дужина трајања таквих утицаја, методи који ће се предузети да би се такви негативни утицаји умањили или избегли, као и метод лишавања живота огледне животиње (еутаназија), ако се изводи на крају огледа;
- 4) да се наведе име, стручна спрема, односно оспособљеност лица задуженог за заштиту огледних животиња.

3) Спровођење огледа

Члан 47.

Оглед на кичмењацима спроводи се само у следећим случајевима:

- 1) превенције болести, лошег здравља или других аномалија или њихових последица по човека, животиње, односно биљке;
- 2) испитивања квалитета, ефикасности и нешкодљивости лекова, супстанци или производа;
- 3) дијагностиковања и лечења болести, односно других аномалија и њихових последица по човека, животиње, односно биљке;
- 4) откривања, оцене, контроле или промене физиолошког стања човека, животиње, односно биљке;
- 5) заштите животне средине;
- 6) научних истраживања;
- 7) образовања и стручног оспособљавања;
- 8) судско-медицинских испитивања.

Члан 48.

Оглед се не сме спроводити у следећим случајевима:

- 1) када се приказују биолошка и медицинска правила или чињенице које су већ научно потврђене;
- 2) испитивања оружја, ратне опреме, као и утицаја радијације;
- 3) испитивања козметичких препарата, хемијских средстава за прање и дезинфекцију предмета опште употребе, дуванских и алкохолних производа, односно средстава за повећање мишићне снаге;
- 4) огледа који се спроводе без анестезије супротно одредбама овог закона;
- 5) када је реч о напуштеним животињама, односно животињама из прихватилишта за ове животиње.

Члан 49.

Оглед на живој животињи не сме се спроводити ако постоји други одговарајући метод за спровођење огледа којим се постиже исти циљ.

Оглед се мора спроводити на оним животињама које највише одговарају циљу који се огледом постиже, као и на најмањем могућем броју животиња потребном за постизање тог циља.

Приликом огледа треба користити онај метод којим се животињи наноси најмањи степен бола, патње, страха и стреса.

Организације, овлашћене за спровођење огледа на животињама дужне су да развијају методе помоћу којих се добијају подаци исте валидности, као и при коришћењу огледних животиња.

Члан 50.

Оглед се може спроводити само на животињи која потиче из организације регистроване за држање, односно репродукцију и промет огледних животиња.

Животиње које се користе за спровођење огледа морају бити обележене, у складу са законом.

Изузетно од става 1. овог члана, оглед се може спроводити на дивљим животињама кад се спроводи ради очувања животињске врсте.

Члан 51.

Оглед се мора спроводити применом опште или локалне анестезије, односно других метода који искључују бол, патњу, страх и стрес, осим ако се њиховом применом наноси већа штета, односно угрожава здравље огледној животињи или се не постиже циљ огледа.

Члан 52.

Пре и током огледа, као и након њега, животињи треба обезбедити одговарајуће услове смештаја, бригу, негу и сталан ветеринарски надзор.

Министар, прописује услове које морају да испуњавају објекти, просторије и опрема за држање, односно репродукцију огледних животиња, начин неге и поступање са огледним животињама при држању, промету, превозу, као и начин лишавања живота, за сваку врсту огледне животиње посебно.

1) Етички комитет за заштиту добробити огледних животиња

Члан 53.

Организација овлашћена за спровођење огледа образује етички комитет за заштиту добробити огледних животиња (у даљем тексту: етички комитет).

Етички комитет има најмање три члана, од којих више од половине морају бити лица, која нису запослена у организацији у којој је Етички комитет основан.

Чланове етичког комитета именује руководилац организације из става 1. овог члана.

Чланови етичког комитета су представници истраживача запослених у организацији овлашћеној за спровођење огледа, ветеринар, лице запослено на пословима држања, односно репродукције огледних животиња, статистичар и представници организација које се баве заштитом добробити животиња.

Члан 54.

Етички комитет овлашћен је да:

- 1) утврди етички кодекс, односно правила за спровођење огледа, у складу са овим законом;
- 2) издаје дозволу за спровођење огледа;
- 3) обавља стручни и етички надзор над спровођењем огледа, кроз редовне контроле;
- 4) организује обуку лица овлашћених за рад са огледним животињама;
- 5) донесе пословник о свом раду.

Етички комитет овлашћен је да у случају повреде етичког кодекса одмах прекине спровођење огледа и о томе обавести Министарство.

4) Вођење статистичких података

Члан 55.

Организације овлашћене за спровођење огледа воде статистичке податке о држању, односно репродукцији, промету и спровођењу огледа на животињама, и достављају их Министарству.

Статистички подаци из става 1. овог члана воде се у погледу броја, врсте животиња, сврхе спровођења огледа и класификације тежине (инвазивности) огледа и доступни су јавности.

Документација о држању, односно репродукцији, промету и спровођењу огледа мора се чувати најмање пет година.

Министар, министар надлежан за науку, министар надлежан за заштиту животне средине споразумно прописују начин вођења статистичких података из става 1. овог члана.

5) Генетске модификације и манипулације

Члан 56.

Генетска модификација и манипулација животиње дозвољене су само када се тим поступцима не нарушава живот и добробит, не ремети равнотежа у екосистему, а фаворизују се позитивне фенотипске и генотипске особине, односно добробит животиња и човека.

Научноистраживачке организације које се баве генетским модификацијама и манипулацијама на животињама дужне су да прибаве дозволу.

Дозволу за генетске модификације и манипулације на основу мишљења Етичког комитета за заштиту добробити огледних животиња Републике Србије споразумно издају Министарство, министар надлежано за науку, министар надлежана заштиту животне средине и министар надлежан за здравство.

Члан 57.

Забрањено је вршити селекцију, планирати репродукцију и обављати генетске модификације и манипулације на животињи ради повећања производних и радних особина или задовољства појединца, који нарушавају њен живот и добробит.

Министар, министар надлежан за науку, министар надлежан за заштиту животне средине и министар надлежан за здравство споразумно прописују списак дозвољених генетских манипулација и модификација на животињама.

6) Огледи који се спроводе у образовне сврхе

Члан 58.

Огледи у образовне сврхе не могу се спроводити ако проузрокују бол, патњу, страх, стрес, повреду или смрт животиње.

У основним и средњим школама дозвољено је спровођење вежби на живим животињама које су опсервативног карактера и које истичу значај и разноврсност живота животиња, специфичност, разноликост и лепоту њиховог изгледа и грађе, биолошке карактеристике, као и специфичности и карактеристике станишта, исхране, репродукције, понашања и утицаја на животну средину.

Члан 59.

Високошколске установе које користе живе животиње у образовне сврхе доносе наставне планове и програме којима се ради увежбавања студената дозвољавају одређене врсте вежби на животињама.

Наставним плановима и програмима мора се дефинисати начин спровођења вежбе на живим животињама, а одобравају се оне којима се не нарушава живот и добробит, односно физичка и психичка целовитост животиња.

Остале интервенције на животињама ради увежбавања студената спроводе се на животињским лешевима.

Одобрење из става 2. овог члана издаје Етички комитет за заштиту животиња Републике Србије.

7) Етички комитет за заштиту добробити огледних животиња Републике Србије

Члан 60.

Министар у сарадњи са министром надлежним за науку и министром надлежним за заштиту животне средине споразумно образује Етички комитет за заштиту добробити огледних животиња Републике Србије (у даљем тексту: Републички етички комитет).

У Републички етички комитет именују се стручњаци ветеринарске, медицинске, биолошке, фармацеутско - биохемијске и агрономске струке - сточарског смера, представници Министарства, министарства надлежног за науку и министарства надлежног за заштиту животне средине, као и представници организација за заштиту животиња.

Републички етички комитет има седам чланова.

Мандат чланова Републичког етичког комитета траје пет година, уз могућност поновног именовања.

Члан 61.

Републички етички комитет:

- 1) пружа савете о питањима етике и добробити у вези са коришћењем животиња, спровођењем огледа и генетских модификација и манипулација и клонирањем животиња;
- 2) предлаже критеријуме и даје мишљење у поступку издавања дозволе за спровођење огледа надлежним министарствима;
- 3) даје одобрење за наставни план и програм за извођење вежби на живим животињама у основним и средњим школама и високошколским установама;
- 4) координира рад етичких комитета из члана 53. овог закона;
- 5) надлежним министрима подноси извештај о свом раду, као и извештај о стању заштите огледних животиња у Републици, најмање једанпут годишње;
- 6) доноси пословник о свом раду;
- 7) обавља друге послове, у складу са законом и пословником о раду.

Републички етички комитет овлашћен је да активно учествује са инспекцијом у вршењу надзора над спровођењем огледа у Републици и дужан је да у случају повреде етичког кодекса одмах прекине оглед, и о томе обавести Министарство.

5. Добробит кућних љубимаца

Члан 62.

Власник, односно држалац кућног љубимца дужан је да му обезбеди удобан смештај, бригу и негу у складу са врстом, расом, полом, старости, као и физичким, биолошким специфичностима и потребама у понашању, односно здравственом стању животиње.

Министар прописује услове, које морају да испуњавају објекти за држање, репродукцију, обуку и промет кућних љубимаца.

Јединица локалне самоуправе прописује место и број домаћих животиња и кућних љубимаца (паса и мачака) које се држе, начин контроле популације паса и мачака и доноси програм контроле и смањења популације напуштених паса и мачака према специфичностима средине.

1) Права и обавезе власника, односно држаоца

Члан 63.

Забрањена је продаја кућних љубимаца лицима млађим од 16 година без дозволе родитеља или старатеља.

Члан 64.

Кућни љубимци морају бити обележени и евидентирани у складу са Законом о ветеринарству.

Власник, односно држалац паса и мачака у обавези је да их региструје у року од петнаест дана од дана набавке у ветеринарској организацији, која води регистар за сваку појединачну животињу.

Власник, односно држалац паса и мачака дужан је да изврши трајно обележавање ових животиња у складу са Законом о ветеринарству.

Власник, односно држалац кућног љубимца дужан је да правилним држањем и обуком животиње, односно другим мерама и средствима спречи да животиња угрози људе и околину.

Ако власник, односно држалац није у могућности да се брине о кућном љубимцу дужан је да га уступи другом правном или физичком лицу, које испуњава услове за држање кућног љубимца.

Власник, односно држалац кућног љубимца дужан је да уклони измет кућног љубимца са јавних површина.

Члан 65.

Власник, односно држалац који се бави репродукцијом кућних љубимаца у комерцијалне сврхе дужан је да:

- 1) у року од 15 дана пријави легло Министарству;
- 2) трајно обележи животињу микрочипом, у складу са законом о ветеринарству;
- 3) брине о заштити живота и добробити легла;
- 4) обезбеди здравствену заштиту легла (дехелминтизација, ослобађање од ектопаразита и имунизација) у складу са Законом којим се уређује ветеринарство;
- 5) лицу којем уступи или прода животињу преда писмено упутство о условима и начину држања кућног љубимца и друге информације које су од значаја (хигијена, исхрана, расне одлике, карактер, основна обука, социјализација, одржавање кондиције и сл.).

Власник, односно држалац који се бави репродукцијом кућних љубимаца одговоран је за мане и добробит потомства или женског родитеља.

Власник, односно држалац кућног љубимца дужан је да спречи рађање нежељених кућних љубимаца онемогућавањем контакта мужјака и женке, применом контрацепције, кастрације мужјака или стерилизације женки.

Члан 66.

Забрањено је држање, односно репродукција и коришћење кућних љубимаца за:

- 1) рад, односно вучу и ношење терета, осим раса паса прилагођених и обучених за ову намену;
- 2) исхрану, односно производњу хране, коже, крзна и у друге комерцијалне сврхе.

Забрањено је држање паса стално везаних на ланцу или другачије везаних, осим ако су везани на продужену жичану водилицу чиме им се осигурава максималан простор за кретање и то искључиво ради њихове заштите, заштите других животиња или људи.

Члан 67.

Забрањено је лишавање живота, лов и тровање изгубљених и напуштених кућних љубимаца, супротно одредбама овог закона.

Забрањује се коришћење отрова којима се животињи продужава патња и употреба хемикалија у пољопривреди и у друге сврхе, које су смртоносне за животиње (дивље и домаће).

2) Држање и репродуковање дивљих животиња као кућних љубимаца

Члан 68.

Држање, односно репродукција дивљих и егзотичних животиња као кућних љубимаца може се обављати само уз предходно добијену сагласност.

Сагласност из става 1. овог члана издаје Министарство.

Дивљој животињи која се држи, односно репродукује као кућни љубимац мора се обезбедити:

- 1) простор који задовољава потребе животиње, а нарочито довољно простора за кретање и физичку активност;
- 2) простор који у зависности од врсте, омогућава пењање, копање, одмор и сакривање, односно купање и роњење;
- 3) контакт са животињама исте врсте, ако је то својствено врсти;
- 4) одговарајући климатски услови, у складу са потребама врсте;
- 5) други потребни услови који одговарају врсти, раси, полу, старости, као и физичким, биолошким и особинама у понашању, односно здравственом стању животиње.

Забрањен је увоз, узгој, продаја и држање животиња, које су на CITES листи Конвенције о међународном промету угроженим врстама дивље фауне и флоре (Convention on international Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora).

Забрана из става 4. овог члана, осим продаје, односно стављања у промет не односи се на животиње које су у власништву правних и физичких лица до дана ступања на снагу овог закона.

Министар прописује услове, које морају да испуњавају објекти за држање, односно репродукцију дивљих животиња као кућних љубимаца, као и услове и начин њиховог држања, односно репродукције.

3) Добробити кућних љубимаца при промету

Члан 69.

Продаја кућних љубимаца може се обављати у радњама за продају кућних љубимаца, одгајивачницама које испуњавају прописане услове и од стране физичких лица, која су уписана у регистар.

Запослени у радњама из става 1. овог члана морају да брину о заштити живота и добробити животиња, као и да издају писмено упутство о начину држања животиње коју продају.

Кућни љубимци, који се продају морају бити уписани у регистар.

Министарство води регистар радњи и одгајивачница из става 1. овог члана.

Министар прописује начин и услове за продају кућних љубимаца у радњама за продају кућних љубимаца и одгајивачницама.

4) Права особа са инвалидитетом корисника пса водича

Члан 70.

Особа са инвалидитетом, корисник пса водича има право приступа јавним објектима и површинама: канцеларије, хотели, ресторани, банке, поште, позоришта, спортски објекти, пијаце, продавнице, школе, здравствене установе и сл., као и право коришћења превозних средстава.

Особа са инвалидитетом из става 1. овог члана не плаћа узлазницу, односно карту за пса водича, као ни прописане административне таксе за држање кућних љубимаца.

5) Пансиони за кућне љубимце и прихватилишта за напуштене животиње

(1) Оснивање пансиона и прихватилишта

Члан 71.

Пансион за кућне љубимце (у даљем тексту: пансион), односно прихватилиште за напуштене животиње (у даљем тексту: прихватилиште) може основати правно или физичко лице које испуњава услове потребне за рад пансиона, односно прихватилишта, уз претходно издату сагласност.

Овлашћена лица пансиона, односно прихватилишта морају имати положен испит о добробити животиња.

Министар прописује програм испита из става 2. овог члана.

Сагласност за рад пансиона, односно прихватилишта издаје Министарство.

Поред лица из става 1. овог члана прихватилиште оснива и јединица локалне самоуправе.

Пансион и прихватилиште носе одговорност за живот и добробит животиње коју држе, као и других животиња и човека, односно очување животне средине.

Пансион, односно прихватилиште може се основати ако испуњава следеће услове:

- 1) финансијска средства за рад пансиона, односно прихватилишта за период од најмање годину дана од дана оснивања;
- 2) стручни ветеринарски надзор;
- 3) одговарајући простор за смештај животиња на начин који неће нарушити јавни ред и мир;
- 4) да поступке са животињама у пансиону, односно прихватилишту обављају за то обучена лица;

Пансион, односно прихватилиште може основати сопствену ветеринарску амбуланту или склопити уговор са ветеринарском станицом или амбулантом.

Министарство води регистар пансиона, односно прихватилишта.

Министар прописује услове за оснивање и рад пансиона и прихватилишта.

(2) Обавезе пансиона и корисника услуга

Члан 72.

О коришћењу пансиона закључује се уговор у писменој форми између даваоца услуга и корисника.

Уговор нарочито садржи: уговорне стране, време и место закључења уговора, податке о кућном љубимцу који се пансиону поверава, разлог због којег се поверава, време боравка у пансиону, права и обавезе уговорних страна, висина накнаде и начин и рокове плаћања, услове и рокове за отказ уговора.

Пре закључења уговора о коришћењу пансиона корисник је обавезан да поднесе на увид пансиону потврду о здравственом стању и о вакцинацији кућног љубимца.

Давалац услуга дужан је да се о кућном љубимцу брине са пажњом доброг домаћина.

Ако власник, односно држалац кућног љубимца не преузме животињу из пансиона у року од 15 дана од дана истека уговореног рока, односно не продужи уговор о коришћењу пансиона, кућни љубимац постаје власништво пансиона.

(3) Обавезе прихватилишта

Члан 73.

Прихватилиште је дужно да:

- 1) прима пријаве о напуштеним животињама и збрине сваку напуштену животињу;
- 2) се брине о животињама које бораве у прихватилишту са пажњом доброг домаћина;

- 3) обезбеди потребну ветеринарску помоћ животињама, односно спроводи превентивне ветеринарске мере и лечење, у складу са законом;
- 4) се стара о проналажењу власника, односно држаоца животиње;
- 5) врати власнику, односно држаоцу животињу ако је он затражи у року од 15 дана од дана смештаја у прихватилиште;
- 6) води евиденцију о животињама, коју доставља Министарству и надлежном органу јединице локалне самоуправе;
- 7) пријави Министарству заразну болест, у складу са законом;
- 8) нешкодљиво уклони лешеве животиња, у складу са законом.

Ако власник животиње у року из става 1. тачка 5) овог члана не преузме животињу, она се може поклонити.

Ако се напуштена животиња у року од 30 дана од дана смештања у прихватилиште не збрине на други начин може се лишити живота, у складу са овим законом.

6. Добробит напуштених и изгубљених животиња

Члан 74.

Јединица локалне самоуправе дужна је да на својој територији обезбеди прихватилиште у следећим сличајевима:

1. ако на својој територији има преко 800 регистрованих паса познатих власника;
2. ако на својој територији има напуштених животиња;

Зоохигијенска служба коју организује јединица локалне самоуправе, у складу са законом којим се уређује ветеринарство дужна је да обезбеди хватање, превоз и збрињавање напуштених и изгубљених животиња, као и да им пружи помоћ, бригу и смештај у прихватилиште, у складу са овим законом.

Хватање и превоз напуштених и изгубљених животиња мора се обављати тако да проузрокује најмањи степен бола, патње, страха и стреса.

Напуштеним и изгубљеним животињама које су болесне или повређене мора се пружити одговарајућа ветеринарска помоћ, а неизлечиво болесне или повређене животиње лишавају се живота, у складу са овим законом.

Министар прописује услове, начин и средства за хватање, превоз и збрињавање напуштених и изгубљених животиња.

Члан 75.

У прихватилиште које оснива јединица локалне самоуправе смештају се:

- 1) напуштене и изгубљене животиње ухваћене од стране зоохигијенске службе;
- 2) животиње чији власници, односно држаоци не могу да се брину о њима;
- 3) животиње које надлежни органи одузму власницима, односно држаоцима;
- 4) животиње које су у опасности.

Прихватилиште које оснива јединица локалне самоуправе дужно је да сарађује са надлежном ветеринарском службом и организацијама за заштиту животиња и редовно обавештава јавност и друга прихватилишта о животињама које се налазе у прихватилишту.

Члан 76.

Власник, односно држалац који изгуби животињу дужан је да случај без одлагања пријави зоохигијенској служби јединице локалне самоуправе, а нестанак животиње која је обележена у складу са законом и најближој ветеринарској служби.

Ако власник, односно држалац не пријави случај из става 1. овог члана, сматраће се да је напустио животињу.

Ако се пронађе напуштена животиња, предаје се регистрованом прихватилишту за напуштене животиње, које је дужно да је задржи или се налажење животиње пријављује најближој надлежној ветеринарској служби.

Члан 77.

Све трошкове у вези са збрињавањем напуштене и изгубљене животиње сноси власник, односно држалац животиње.

Ако власник, односно држалац животиње није у могућности да брине о животињи или ако је непознат, трошкове у вези са збрињавањем животиње сноси прихватилиште.

7. Добробит дивљих животиња

1) Дивље животиње у заточеништву

Члан 78.

Зоолошки врт, прихватилиште, односно одгајалиште дивљих животиња могу основати правна лица која испуњавају услове за држање, односно репродукцију дивљих животиња, у складу са овим законом.

Прихватилиште, односно одгајалиште за ретке, угрожене или заштићене животињске врсте могу оснивати само правна лица уз претходно издату сагласност.

Сагласност за рад зоолошког врта, прихватилишта, односно одгајалишта дивљих животиња издају споразумно Министарство и министарство надлежно за заштиту животне средине.

Члан 79.

Зоолошки врт, прихватилиште, односно одгајалиште за дивље животиње мора обезбедити:

- 1) услове у погледу простора и опреме прописаних за држање, односно репродукцију дивљих животиња у заточеништву који одговарају потребама сваке животињске врсте;

- 2) сталан ветеринарски надзор (превентивну, профилактичку и здравствену заштиту животиња);
- 3) одговарајуће просторије за изолацију животиња (карантин);
- 4) храну и воду у потребним дневним количинама;
- 5) вођење евиденције о свакој јединки;
- 6) програм одржавања збирке са листом врста и плановима збрињавања евентуалног потомства;
- 7) заштиту животиња од посетилаца, односно посетилаца од животиња;
- 8) финансијска средства неопходна за трајни рад;
- 9) план збрињавања животиња у случају његовог затварања или елементарних непогода.

Животиње одгојене у зоолошком врту се могу размењивати између зоолошких вртова уз претходно издату сагласност од стране Министарства.

Зоолошки врт мора водити евиденцију о свим продатим, размењеним или поклоњеним животињама.

Дивље животиње, које се налазе под одређеним режимом заштите на међународном или интернационалном нивоу се из прихватилишта или одгајалишта могу преместити у другу овлашћену институцију за бригу о дивљим животињама или пустити у природу само уз предходну сагласност Министарства надлежног за заштиту животне средине.

Члан 80.

Послове управника зоолошког врта, прихватилишта, односно одгајалишта за дивље животиње обавља лице са високом стручном спремом.

Послове заштите добробити животиња обављају лица са високом стручном спремом биолошког, односно ветеринарског смера.

Радници који се брину о животињама морају бити стручно оспособљени за тај посао, са завршеном најмање средњом школом.

Министар и министар надлежан за заштиту животне средине споразумно прописују услове за оснивање и рад зоолошког врта, прихватилишта, односно одгајалишта за дивље животиње.

Члан 81.

Ако се пронађе дивља животиња, предаје се прихватилишту за дивље животиње, одгајалишта, односно зоолошком врту које је дужно да, ако за то постоје услови, врати животињу у природу, а ако то није могуће да је задржи.

О проналажењу посебно заштићене дивље животиње обавештава се Министарство, Државни орган задужен за заштиту природе (тако ће бити назив по новом закону) или Министарство надлежно за заштиту животне средине, који доноси одлуку о даљем поступку са пронађеном животињом.

Дивље животиње, које се налазе под одређеним режимом заштите на међународном нивоу се из прихватилишта или одгајалишта могу преместити у другу овлашћену институцију за бригу о дивљим животињама или пустити у природу само уз предходну сагласност Министарства надлежног за заштиту животне средине

2) Дивље животиње на природним стаништима

Члан 82.

Забрањено је дивље животиње, као популацију или јединке, злостављати или их трајније онемогућавати у обављању физиолошких функција (храњење, напајање, размножавање и сл.), и то:

1. онемогућавање приступа води и другим деловима станишта битним за опстанак неке врсте ограђивањем, загађивањем, терањем и слично;
2. уништавање целог станишта или његових делова битних за опстанак неке врсте, (паљење или сечење шума и сл.);
3. уношење неаутохтоних, односно предаторских врста, врста које би могле да преносе болести и уништавају станишта, хибрида и генетски модификованих јединки и међународно односно национално препознатих инвазивних врста;
4. истребљивање аутохтоних врста;
5. узнемиравање, односно лов животиња за време хибернације, као и када су угрожене поплавом, снежним наносима, поледицом, високим температурама, пожаром или на други сличан начин, осим ради спасавања;
6. узнемиравање, односно лов бременитих женки, као и женки које воде младе, птице које седе на јајима или хране младунчад;
7. оштећивање и уништавање развојних облика животиња, гнезда, легла и јаја животиња, осим у научноистраживачке сврхе у складу са законом;
8. хватање живих животиња или усмрћивање животиња на начин који узрокује трајније патње, осим ако је то оправдано у научноистраживачке сврхе и ради помагања одређеној популацији, и то на начин којим се животињама не наноси дуготрајан бол и патња;
9. други поступци са штетним последицама по станиште или животиње.

Уношење неаутохтоних врста могуће је једино уз дозволу Министарства и министарства надлежног за заштиту животне средине, у складу са законом.

Члан 83.

Забрањено је хватање и лишавање живота дивљих животиња, односно употреба средстава која могу проузроковати масовно уништавање животиња, нарушавање станишта у већој мери, односно нанети непотребан бол и патњу животињама, а нарочито:

- 1) замки, мрежа, живих или вештачких мамаца;
- 2) лука, стреле и сличних средстава;
- 3) електричних омамљујућу средстава;
- 4) вештачких извора светлости (рефлектори, лампе и сл.);
- 5) огледала и других заслеђујућим средстава;
- 6) вабилица које емитују звукове дозивања, бола или оглашавања;
- 7) оптичких нишана за ноћни лов с могућношћу повећавања или претварања слике;
- 8) полуаутоматског или аутоматског оружја које није редуцирано на два метка;
- 9) експлозива, односно дима;
- 10) отрова, отровних гасова, као и омамљујућих средстава, осим ради спровођења здравствене заштите животиња, али не отровом;
- 11) лепкова;
- 12) друмских возила, пловних возила у покрету, односно летелица;
- 13) хртовима и другим псима који нису ловачки, као ни ловачким псима који немају положен испит за рад;

14) друга средства која су утврђена међународним уговорима које је прихватила Република.

Члан 84.

Јавне установе, односно организације које управљају заштићеним деловима природе, односно лица која имају право лова, дивљим животињама у природним стаништима морају обезбедити:

- 1) све потребне услове за биолошки опстанак природне популације у склопу еколошке равнотеже;
- 2) санирање затечених или новонасталих сметњи у станишту;
- 3) ветеринарско-здравствену заштиту животиња;
- 4) прихрањивање дивљих животиња по потреби.

8. Опасне животиње

Члан 85.

Опасна животиња може се држати само ако не угрожава живот људи и других животиња односно њихову телесну целовитост, а на јавној површини се може наћи само под непосредним и непрестаним надзором власника, односно држаоца.

На објектима, односно местима у којима се држи опасна животиња мора се истаћи упозорење, односно видљив знак који указује на опасност.

Забрањено је репродуковати опасне животиње.

Забрањено је да лица млађа од 16 година изводе опасног пса.

Министарство издаје дозволу за држање и увоз опасне животиње.

Члан 86.

Промена власништва над опасном животињом могућа је само уз дозволу издату од стране Министарства.

Власник, односно држалац опасне животиње дужан је да пријави нестанак, односно угинуће опасне животиње Министарству.

Члан 87.

Ако власник, односно држалац опасне животиње више не испуњава услове на основу којих је добио дозволу за држање Министарство наређује смештај опасне животиње у прихватилиште или зоолошки врт.

Трошкове смештаја опасне животиње из става 1. овог члана сноси власник, односно држалац.

Министар прописује услове и начин држања опасне животиње.

Опасне животиње које нису обухваћене међународним конвенцијама, могу се гајити само уз предходно добијену сагласност надлежних органа за заштиту природних ресурса и органа надлежних за послове ветерине.

IV. УДРУЖЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТИЊА

Члан 88.

Удружења и организације у области заштите животиња оснивају се у складу са законом.

Правна и физичка лица која дају прилоге и поклоне удружењима и организацијама из става 1. овог члана могу бити ослобођена одговарајућих пореских обавеза, у складу са законима којима се уводи одговарајући јавни приход.

Регистар Удружења и организација у области заштите животиња води Министарство.

Члан 89.

Удружења и организације у области заштите животиња припремају, пропагирају и реализују своје програме заштите, штите своја права и интересе у области заштите животиња, предлажу активности и мере заштите, учествују у поступку доношења одлука у складу са законом, доприносе или непосредно раде на информисању о заштити животиња.

Удружења и организације за заштиту животиња

члан 90.

Удружење и организација за заштиту животиња може се оснивати ако испуњава следеће услове:

1. активно делује на подручју заштите животиња;
2. организује едукацију о заштити и добробити животиња;
3. ако средства која добијају по основу заштите добробити животиња наменски користе у те сврхе;
4. ако могу да докажу да се заштитом добробити животиња баве најмање две године.

члан 91.

Министарство води регистар Удружења и организација за заштиту животиња, утврђује услове прописане Законом и на основу тога решењем доноси одлуку о упису удружења, односно организације у регистар.

Удружењу, односно организацији за заштиту животиња, Министарство може дозначити финансијска средства као надокнаду за остваривање јавног интереса, по посебним програмима.

Удружења, односно организације која у току три године не остварују заштиту добробити животиња или су на било који начин у супротности са овим Законом, Министарство ће укинути статус и брисати га из регистра Удружења, односно

организација.

Решење из става 1. и 3. овог члана објављује се у Службеном гласнику Републике Србије.

V. ПРИЗНАЊА И НАГРАДЕ

Члан 92.

Признања и награде у области добробити животиња могу се доделити за:

- 1) развој и унапређење добробити животиња;
- 2) међународну сарадњу у области добробити животиња;
- 3) најповољнија решења у области добробити животиња;
- 4) развојне и истраживачке пројекте у области добробити животиња;
- 5) развој образовних програма у области добробити животиња;

Признања и награде могу се доделити правним и физичким лицима.

Признања и награде додељује Национални савет на основу конкурса.

Министар прописује услове, начин и поступак за доделу признања и награда у области добробити животиња.

VI. СРЕДСТВА

Члан 93.

Средства за финансирање добробити животиња остварују се из буџета, поклона, донација и других извора.

VII. НАДЗОР

Члан 94.

Надзор на спровођењем одредаба овог закона врши Министарство.

Министарство врши инспекцијски надзор преко инспектора за добробит животиња.

Послове инспектора за добробит животиња може да обавља дипломирани ветеринар са најмање три године радног искуства и положеним стручним испитом.

Поверава се општинској, односно градској управи вршење послова инспекцијског надзора над применом члана 62., став 3. овог закона и прописа донетих на основу истог члана овог закона.

Члан 95.

У обављању инспекцијског надзора инспектор за добробит животиња мора да има легитимацију и знак којим се доказује својство инспектора за добробит животиња.

Министар прописује образац и садржину легитимације, изглед знака и службеног одела инспектора за добробит животиња, као и начин вођења евиденције о издатим легитимацијама и знацима инспектора за добробит животиња.

Члан 96.

У вршењу послова инспекцијског надзора инспектор за добробит животиња има право и дужност да:

- 1) оствари непосредан увид у пословање и поступање правних и физичких лица која се баве држањем, односно репродукцијом животиња и да предузме мере ради заштите живота и добробити;
- 2) обавља редовне прегледе свих објеката и простора у којима се држе, односно репродукују животиње, надзире обављање њиховог промета, превоза, лишавања живота и клање животиње, спровођење огледа, обуке, организују изложби, такмичења, циркуских и других представа и видове забаве са животињама;
- 3) утврђује да ли је власник, односно држалац обезбедио животињи услове који одговарају њеној врсти, раси, полу, старости као и физичким, биолошким, производним специфичностима и потребама у понашању, односно здравственом стању;
- 4) утврђује да ли власник, односно држалац животиње или неко друго лице злоставља животињу;
- 5) утврђује да ли се организују изложбе, такмичења, представе циркуске и друге представе и видове забаве са животињама у којима се нарушавају живот и добробит животиње;
- 6) утврђује да ли се животиња обучава на начин штетан за њен живот и добробит;
- 7) утврђује да ли се интервенције на животињама спроводе у складу са одредбама овог закона;
- 8) утврђује да ли се лишавање живота животиње спроводи у складу са одредбама овог закона;
- 9) утврђује да ли је власник, односно држалац при држању, односно репродукцији, превозу обезбедио животињи одговарајући смештај, храну и воду у складу са врстом, расом, полом, старашћу животиње;
- 10) утврђује да ли се клање спроводи уз претходно стручно и прописно омамљивање животиње;
- 11) утврђује да ли се оглед на животињи спроводи уз претходно издату дозволу и у складу са одредбама овог закона;
- 12) утврђује да ли пансион и прихватилишта испуњавају услове прописане овим законом;
- 13) утврђује да ли се опасне животиње држе на начин који не угрожава живот људи и других животиња, као и да ли власник, односно држалац опасне животиње испуњава услове на основу којих је добио дозволу за њено држање;
- 14) утврђује да ли правна лица која држе, односно репродукују дивље животиње у заточеништву испуњавају услове прописане овим законом.

Члан 97.

У вршењу послова инспекцијског надзора инспектор за добробит животиња има овлашћење да:

- 1) нареди отклањање неправилности при држању, односно репродукцији, превозу, обуци, коришћењу животиња;

- 2) привремено или трајно одузме животињу, када је то потребно ради заштите живота и добробити животиње у случају кршења одредаба овог закона и смести је у прихватилиште, или други адекватан смештај;
- 3) забрани борбе између животиња или између животиња и људи, односно организовање клађења и клађење као и присуствовање борбама животиња;
- 4) забрани спровођење интервенције на животињи коју не обавља ветеринар, односно овлашћени научни радник у научноистраживачке сврхе;
- 5) забрани лишавање живота животиње од стране лица које за то није стручно;
- 6) нареди лишавање живота животиње о трошку власника, односно држаоца у случајевима када је животиња неизлечиво болесна, повређена или телесно деформисана тако да њен опоравак није могућ;
- 7) забрани држање, односно репродукцију животиње и употребу производних и пословних објеката, ако власник, односно држалац крши обавезе прописане овим законом, и на тај начин угрожава живот и добробит;
- 8) забрани утовар, претовар, истовар и превоз животиња, ако нису испуњени услови за заштиту живота и добробити животиња;
- 9) привремено забрани рад кланице која обавља клање без стручног и прописног мамљивања, осим у случајевима прописаним овим законом;
- 10) нареди прекид огледа или забрани спровођење огледа на животињама који се спроводе у супротности са одредбама овог закона или ако недостаци у вези са спровођењем огледа нису отклоњени у прописаном року;
- 11) забрани генетске модификације и манипулације животиње које се обавља без дозволе;
- 12) нареди одузимање животиње чије држање није дозвољено;
- 13) нареди одузимање животиње у случају непоступања по решењу инспектора који је забранио или наредио меру отклањања недостатака;
- 14) нареди преких или забрани спровођење огледа на животињи који се спроводи без издате дозволе;
- 15) нареди отклањање неправилности у раду пансиона и прихватилишта у одређеном року;
- 16) нареди откалањање неправилности у раду зоолошких вртова и прихватилишта за дивље животиње у одређеном року.

Мере из става 1. овог члана налажу се решењем инспектора за заштиту добробити животиња у управном поступку.

Члан 98.

Против решења инспектора за добробит животиња може се изјавити жалба Министру у року од осам дана од дана достављања решења.

Против решења овлашћеног лица општинске, односно градске управе може се изјавити жалба Министарству у року од осам дана од дана достављања решења.

Жалба не одлаже извршење решења.

Решење Министра је коначно.

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Кривична дела

Члан 99.

Ко физички и психички злоставља животињу, занемарује њене основне животне потребе, на начин да се код животиње изазива трајно нарушавање здравља, физичке или психичке целовитости, односно наноси јак и дуготрајан бол и патња, страх, врши сексуално насиље над животињом казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци.

Ко лиши животињу живота на начин супротан чл. 16.,42.,43.,44. и 67. овог закона

казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци.

Ко организује и одржава борбе између животиња или између животиња и људи, држи, односно репродукује, обучава, врши промет животиње за борбу

казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци.

Ко напусти животињу, а нарочито опасну животињу

казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци.

Ко репродукује опасну животињу

казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци.

Ако је услед дела из ст. 1, 2, 3. и 4. овог члана дошло до злостављања или повређивања већег броја животиња или ако је дело учињено у односу на животињу која припада посебно заштићеним животињиским врстама

учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до три године уз адекватно обештећење власнику животиње.

2. Прекршаји

Члан 100.

Новачном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај власник, односно држалац и друго правно лице ако:

- 1) према животињи не поступа са пажњом доброг домаћина (члан 9. став 3);
- 2) занемарује животињу лишавањем основних животних потреба (члан 11. став 2. тачка 1));
- 3) физички или психички злоставља животињу (члан 11. став 2. тачка 2));
- 4) држи, односно репродукује животиње тако да трпе бол, патњу, страх и стрес, односно увози и продаје овакве животиње (члан 11. став 2. тачка 4) и 5));
- 5) присиљава животињу на узимање хране (члан 11. став 2. тачка 6));
- 6) чупа пера живој животињи (члан 11. став 2. тачка 7));
- 7) навикава животињу на активности које су за њу противприродне и самоуништавајуће (члан 11. став 2. тачка 8));
- 8) користи техничка уређаје, помоћна средства или направе супротно члану 11. став 2. тачка 9));
- 9) хвата животињу замкама које јој наносе бол и повреде (члан 11. став 2. тачка 10));

- 10) повећава агресивност животиња селекцијом или другим методама (члан 11. став 2. тачка 11));
- 11) хушка животиње на људе или у друге животиње осим при дресури службених животиња, која се обавља под надзором и вођством обучених лица (члан 11. став 2. тачка 12));
- 12) користи животињу за исхрану других животиња супротно члану 11. став 2. тачка 13);
- 13) користи живу животињу као мамац за лов или за обуку других животиња (члан 11. став 2. тачка 14));
- 14) користи животињу за помоћ у лову, осим ловачког пса (члан 11. став 2. тачка 15));
- 15) организује трке животиња, осим трке коња (члан 11. став 2. тачка 16));
- 16) држи, репродукује, увози, односно извози и лишава живота животиње искључиво ради производње крзна и коже (члан 11. став 2. тачка 17));
- 17) репродукује животиње супротно члану 11. став 2. тачка 18));
- 18) пусти у дивљину репродуковану или отхрањену дивљу животиња ако није припремљена за преживљавање у таквом животном простору (члан 11. став 2. тачка 19));
- 19) додељује животињу као награду (члан 11. став 2. тачка 20));
- 20) омамљује, коље или убија животињу у ритуалне сврхе (члан 11. став 2. тачка 21));
- 21) организује клађење или се клади у борбама између животиња или између животиња и људи (члан 13. став 1);
- 22) ставља на располагање објекте, земљиште или материјална средства ради борбе између животиња или између животиња и животиња (члан 13. став 2);
- 23) организује изложбе, такмичења, и приредбе са путујућим животињама (циркусе, сајмове, путујуће зоолошке вртове и сл.) супротно одредбама члана 15. овог закона;
- 24) држи, односно репродукује и користи дивље животиње на изложбама, такмичењима, циркусима и другим представама и видовима забаве са животињама (члан 15. став 2);
- 25) не поседује дозволу за организовање изложбе, такмичења, циркуске и друге представе и вида забаве са животињама (члан 15. став 4);
- 26) не поседује дозволу за коришћење животиње ради израде кинематографског дела, односно коришћења животиње у пропагандне сврхе (члан 16. став 1);
- 27) не испуњава услове за обуку животиња и не поседује сагласност за обуку животиња (члан 18. став 1);
- 28) обавља обуку животиња супротно члану 18. став 3. овог закона;
- 29) за рад користи болесне, повређене, изнемогле, бремените, врло старе или врло младе животиња (члан 19. став 2.);
- 30) правовремено не обезбеди ветеринарску помоћ животињи (члан 20. став 1);
- 31) не пружи потребну помоћ животињи који повреди (члан 20. став 2);
- 32) обавља интервенције супротно члану 21. став 1 и 2. овог закона;
- 33) обавља интервенције ради промене спољашњости или идентитета животиње у складу са чланом 22. овог закона;
- 34) лиши животињу живота на јавном месту (члан 24.), односно у складу са чланом 25. овог закона;
- 35) лиши живота животињу без претходног омамљивања (члан 26. став 2));
- 36) лиши живота животињу супротно члану 26. став 4 и 5);
- 37) не поседује сагласност за држање, односно репродукцију животиња (члан 31. став 1);
- 38) не обезбеди услове из чл. 32. и чл. 33. овог закона;
- 39) не спречи животињу да угрози живот, сигурност или имовину другог лица, односно живот и сигурност друге животиња (члан 35);
- 40) не врши надзор над животињама чији опстанак зависи од човека;

- 41) не поседује сагласност за обављање делатности превоза животиња (члан 36. став 1.);
- 42) приликом гоњење, утовара у транспортно средство, претовара и истовара наноси бол, патњу, повреде, односно произукује смрт животињи (члан 38. став 1.);
- 43) места на којима се врши утовар, претовар или истовар животиње, као и одредишна места не испуњавају посебне услове ради заштите живота и добробити животиња (члан 38. став 2.);
- 44) превозник животиња не обезбеди услове из члана 37. овог закона;
- 45) пошиљку животиња не прати пратилац (члан 37. став 5);
- 46) се утовар и истовар не обављају у складу са чланом 38. овог закона; превози животиње супротно мерама забране из члана 39. став 1. овог закона;
- 47) животињу лиши живота без стручног и прописног омамљивања (члан 41. став 1);
- 48) ради обуздавања животиње користи средства која проузрокују бол и патњу (члан 41. став 2.);
- 49) ради омамљивања животиња користи средства из члана 41. став 3. овог закона;
- 50) се у оквиру религиозних ритуала клање обавља супротно члану 43. овог закона;
- 51) омамљивање и клање животиње не обавља стручно лице (члан 42. став 1);
- 52) при обуздавању, омаљивању и клању животиње на кланици није присутан ветеринар (члан 42. став 2.);
- 53) се оглед спроводи супротно члану 48. овог закона;
- 54) се спроводи оглед на животињи која не потиче из организације регистроване за држање, односно репродукцију и промет огледних животиња (члан 49. став 1);
- 55) животиње које се користе за огледе нису обележене (члан 50. став 2);
- 56) приликом спровођења огледа са животињом поступа супротно одредбама чл. 46, 51 и 52. овог закона;
- 57) не води статистички податке о држању, односно репродукцији, промету и огледима (члан 55. став 1);
- 58) не учини доступним јавности податке о држању, односно репродукцији, промету и огледима (члан 55. став 2);
- 59) се оглед на животињи који се изводи у образовне сврхе изводи тако да проузрокује бол, патњу, страх, стрес, повреду или смрт животиње (члан 58. став 1);
- 60) се баве генетским модификацијама и манипулацијама на животињама без дозволе (члан 56. став 2);
- 61) не поседује сагласност за држање, односно репродукцију и промет кућних љубимаца (члан 31. став 1);
- 62) не обезбеди услове за кућног љубимаца из члана 62. став 1. овог закона;
- 63) се бави репродукцијом кућних љубимаца супротно члану 65. овог закона;
- 64) држи, односно репродукује и користи кућне љубимце за рад, вучу или ношење терета, за производњу хране, коже, крзна (члан 66. тач. 1) и 2));
- 65) дивљој животињи која се држи, односно репродукује као кућни љубимац не обезбеди услове из члана 68. овог закона;
- 66) особи са инвалидитетом са псом водичем не дозволи приступ јавним местима или наплати улазницу или карту за пса (члан 70. ст 1. и 2);
- 67) не поседује сагласност за рад пансиона, односно прихватилишта (члан 71. став 2);
- 68) прихватилиште не испуњава обавезе прописане у члану 73. став 1. овог закона;
- 69) не поседује сагласност за оснивање и рад зоолошког врта, прихватилишта, односно одгајалишта за дивље животиња (члан 78. став 3);

- 70) зоолошки врт, прихватилиште, односно одгајалиште за дивље животиње не испуњава услове прописане у члану 79. овог закона;
- 71) злоставља или трајније онемогућава дивље животиње у обављању физиолошких функција, као популација или јединке (члан 82);
- 72) дивљим животињама у природним стаништима не обезбеди услове из члана 84;
- 73) не поседује дозволу за држање и увоз опасне животиње (члан 85. став 5);
- 74) не пријави нестанак, односно угинуће опасне животиње (члан 86. став 2.).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новачном казном од 10.000 до 50.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

Члан 101.

Новачном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако:

- 1) према животињи не поступа са пажњом доброг домаћина (члан 9. став 3);
- 2) занемарује животињу лишавањем основних животних потреба (члан 11. став 2. тачка 1));
- 3) физички или психички злоставља животињу (члан 11. став 2. тачка 2));
- 4) држи, односно репродукује животиње тако да трпе бол, патњу, страх и стрес, односно увози и продаје овакве животиње (члан 11. став 2. тачка 4) и 5));
- 5) присиљава животињу на узимање хране (члан 11. став 2. тачка 6));
- 6) чупа пера живој животињи (члан 11. став 2. тачка 7));
- 7) навикава животињу на активности које су за њу противприродне и самоуништавајуће (члан 11. став 2. тачка 8));
- 8) користи техничка уређаје, помоћна средства или направе супротно члану 11. став 2. тачка 9);
- 9) хвата животињу замкама које јој наносе бол и повреде (члан 11. став 2. тачка 10));
- 10) повећава агресивност животиња селекцијом или другим методама (члан 11. став 2. тачка 11));
- 11) хушка животиње на људе или у друге животиње осим при дресури службених животиња, која се обавља под надзором и вођством обучених лица (члан 11. став 2. тачка 12));
- 12) користи животињу за исхрану других животиња супротно члану 11. став 2. тачка 13);
- 13) држи, репродукује, увози, односно извози и лишава живота животиње искључиво ради производње крзна и коже (члан 11. став 2. тачка 17));
- 14) држи, односно репродукује животиње супротно члану 11. став 2. тачка 18));
- 15) ставља на располагање објекте, земљиште или материјална средства ради борбе између животиња или између животиња и животиња (члан 13. став 2);
- 16) не испуњава услове за обуку животиња и не поседује дозволу за обуку животиња (члан 18. став 1);
- 17) обавља обуку животиња супротно члану 18. став 3. овог закона;
- 18) за рад користи болесне, повређене, изнемогле, бремените, врло старе или врло младе животиња (члан 19. став 2.);
- 19) правовремено не обезбеди ветеринарску помоћ животињи (члан 20. став 1);
- 20) не пружи потребну помоћ животињи који повреди (члан 20. став 2);
- 21) лиши живота животињу без претходног омамљивања (члан 26. став 2));
- 22) не поседује сагласност за држање, односно репродукцију животиња (члан 31. став 1);
- 23) не обезбеди услове из чл. 32. и чл. 33. овог закона;

- 24) не спречи животињу да угрози живот, сигурност или имовину другог лица, односно живот и сигурност друге животиња (члан 35);
- 25) не поседује сагласност за обављање делатности превоза животиња (члан 36. став 1.);
- 26) приликом гоњење, утовара у транспортно средство, претовара и истовара наноси бол, патњу, повреде, односно произрукује смрт животињи (члан 38. став 1.);
- 27) места на којима се врши утовар, претовар или истовар животиње, односно одморишна места не испуњавају посебне услове ради заштите живота и добробити животиња (члан 38. став 2.);
- 28) превозник животиња не обезбеди услове из члана 37. овог закона;
- 29) пошиљку животиња не прати пратилац (члан 37. став 5);
- 30) се утовар и истовар не обављају у складу са чланом 38. овог закона;
- 31) превози животиње супротно мерама забране из члана 39. став 1. овог закона;
- 32) животињу лиши живота без стручног и прописног омамљивања (члан 41. став 2);
- 33) ради обуздавања животиње користи средства која проузрокују бол и патњу (члан 41. став 1 и 2.);
- 34) ради омамљивања животиња користи средства из члана 41. став 3. овог закона;
- 35) омамљивање и клање животиње не обавља стручно лице (члан 42. став 1);
- 36) при обуздавању, омамљивању и клању животиње на кланици није присутан ветеринар (члан 42. став 2.);
- 37) не поседује дозволу за држање, односно репродукцију и промет кућних љубимаца (члан 31. став 1);
- 38) не обезбеди услове за кућног љубимаца из члана 62. став 1. овог закона;
- 39) се бави репродукцијом кућних љубимаца супротно члану 65. овог закона;
- 40) држи, односно репродукује и користи кућне љубимце за рад, вучу или ношење терета, за производњу хране, коже, крзна (члан 66. тач. 1) и 2));
- 41) дивљој животињи која се држи, односно репродукује као кућни љубимац не обезбеди услове из члана 68. овог закона;
- 42) животиње које се продају у радњама за кућне љубимце не потичу од правних или физичких лица регистрованих за репродукцију кућних љубимаца (члан 69. став 3);
- 43) радња за кућне љубимце не поседује дозволу из члана 69. став 5. овог закона;
- 44) особи са инвалидитетом са псом водичем не дозволи приступ јавним местима или наплати улазницу или карту за пса (члан 70. ст 1. и 2);

Члан 102.

Новачном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

- 1) према животињи не поступа са пажњом доброг домаћина (члан 9. став 3);
- 2) занемарује животињу лишавањем основних животних потреба (члан 11. став 2. тачка 1));
- 3) физички или психички злоставља животињу (члан 11. став 2. тачка 2));
- 4) држи, односно репродукује животиње тако да трпе бол, патњу, страх и стрес, односно увози и продаје овакве животиње (члан 11. став 2. тачка 4) и 5));
- 5) присиљава животињу на узимање хране (члан 11. став 2. тачка 6));
- 6) чупа пера живој животињи (члан 11. став 2. тачка 7));
- 7) навикава животињу на активности које су за њу противприродне и самоуништавајуће (члан 11. став 2. тачка 8));

- 8) користи техничка уређаје, помоћна средства или направе супротно члану 11. став 2. тачка 9);
- 9) хвата животињу замкама које јој наносе бол и повреде (члан 11. став 2. тачка 10));
- 10) повећава агресивност животиња селекцијом или другим методама (члан 11. став 2. тачка 11));
- 11) хушка животиње на људе или у друге животиње осим при дресури службених животиња, која се обавља под надзором и вођством обучених лица (члан 11. став 2. тачка 12));
- 12) користи животињу за исхрану других животиња супротно члану 11. став 2. тачка 13);
- 13) користи живу животињу као мамац за лов или за обуку других животиња (члан 11. став 2. тачка 14));
- 14) користи животињу за помоћ у лову, осим ловачког пса (члан 11. став 2. тачка 15));
- 15) држи, репродукује, увози, односно извози и лишава живота животиње искључиво ради производње крзна и коже (члан 11. став 2. тачка 17));
- 16) репродукује животиње супротно члану 11. став 2. тачка 18));
- 17) пусти у дивљину репродуковану, отхрањену, односно припитомљену дивљу животиња ако претходно није припремљена за преживљавање у таквом животном простору (члан 11. став 2. тачка 19));
- 18) организује клађење или се клади у борбама између животиња или између животиња и људи (члан 13. став 1);
- 19) ставља на располагање објекте, земљиште или материјална средства ради борбе између животиња или између животиња и животиња (члан 13. став 2);
- 20) за рад користи болесне, повређене, изнемогле, бремените, врло старе или врло младе животиња (члан 19. став 2.);
- 21) правовремено не обезбеди ветеринарску помоћ животињи (члан 20. став 1);
- 22) не пружи потребну помоћ животињи који повреди (члан 20. став 2);
- 23) обавља интервенције супротно члану 21. став 1 и 2. овог закона;
- 24) обавља интервенције ради промене спољашњости или идентитета животиње у складу са чланом 22. овог закона;
- 25) лиши животињу живота на јавном месту (члан 24.), односно у складу са чланом 25. овог закона;
- 26) лиши живота животињу без претходног омамљивања (члан 26. став 2));
- 27) лиши живота животињу супротно члану 26. став 4 и 5);
- 28) не поседује сагласност за држање, односно репродукцију животиња (члан 31. став 1);
- 29) не обезбеди услове из чл. 32. и чл. 33. овог закона;
- 30) не спречи животињу да угрози живот, сигурност или имовину другог лица, односно живот и сигурност друге животиња (члан 35.);
- 31) приликом гоњења, увоза у транспортно средство, претовара и истовара наноси бол, патњу, повреде, односно произрокује смрт животињи (члан 38., став 1.);
- 32) животињу лиши живота без стручног и прописног омамљивања (члан 41. став 1);
- 33) ради обуздавања животиње користи средства која проузрокују бол и патњу (члан 41. став 2.);
- 34) ради омамљивања животиња користи средства из члана 41. став 3. овог закона;
- 35) омамљивање и клађе животиње не обавља стручно лице (члан 42. став 1);
- 36) не поседује дозволу за држање, односно репродукцију и промет кућних љубимаца (члан 31. став 1);
- 37) не обезбеди услове за кућног љубимаца из члана 62. став 1. овог закона;
- 38) се бави репродукцијом кућних љубимаца супротно члану 65. овог закона;

- 39) држи, односно репродукује и користи кућне љубимце за рад, вучу или ношење терета, за производњу хране, коже, крзна (члан 66. тач. 1) и 2));
- 40) дивљој животињи која се држи, односно репродукује као кућни љубимац не обезбеди услове из члана 68. овог закона;
- 41) не поседује сагласност за рад пансиона, односно прихватилишта (члан 71. став 2);
- 42) прихватилиште не испуњава обавезе прописане у члану 73. став 1. овог закона;
- 43) злоставља или трајније онемогућава дивље животиње у обављању физиолошких функција, као популација или јединке (члан 82);
- 44) не поседује дозволу за држање и увоз опасне животиње (члан 85. став. 5);
- 45) не пријави нестанак, односно угинуће опасне животиње (члан 86. став 2.).

Уз новчану казну за прекршај из става 1. тач. 1), 3), 4) изрећи ће се и заштитна мера одузимања животиње и трајна или привремена забрана држања животиња.

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 103.

Подзаконски прописи за спровођење овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 104.

Влада ће основати Национални савет за добробит животиња Републике Србије и именовати његове чланове у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Министар, министар надлежан за науку и министар надлежан за заштиту животне средине основаће етички комитет за добробит животиња Републике Србије и именоваће његове чланове у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 105.

Правна и физичка лица која се баве држањем, односно репродукцијом, обуком, прометом, превозом, спровођењем огледа, односно клањем животиња дужни су да своје пословање ускладе са одредбама овог закона најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, у супротном престају са обављањем делатности.

Јединице локалне самоуправе основаће прихватилиште за напуштене животиње у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 106.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", осим члана 11. став 2. тачка 17) који се примењује од 4. октобра 2011. године.